

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Mark2 Corporation Czech a.s.,** IČ: 257 19 751, se sídlem Pod Višňovkou 23/1662, Praha 4, zast. Mgr. Markem Ulmanem, advokátem, se sídlem Lazarská 11/6, Praha 2, proti žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad,** se sídlem Na Popelce 2/16, Praha 5, proti rozhodnutí ředitele žalovaného ze dne 15. 12. 2014, č. j. 8565/2014-NBÚ/07, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 A 13/2015 - 67,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 9. 2014, č. j. 4681/2014-NBU/21 (dále též prvostupňové rozhodnutí), nevydal žalobci osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení „Důvěrné“. Ředitel žalovaného pak v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále též napadené rozhodnutí) zamítl rozklad žalobce a prve uvedené rozhodnutí potvrdil.

[2] V odůvodnění uvedl, že žalobce (tehdy pod firmou ABL, a. s.) byl v minulosti držitelem požadovaného osvědčení, jehož platnost zanikla vrácením 18. 1. 2012. Ohledně tehdy platných osvědčení před zánikem jejich platnosti byla s žalobcem vedena řízení o jejich zrušení, která však byla zastavena, neboť zánikem platnosti předchozích osvědčení odpadl předmět řízení. Žalovaný v bezpečnostním řízení shromáždil z veřejných i

z neveřejných zdrojů informace (včetně informací podléhajících utajení, např. získaných od zpravodajské služby) o žalobci a osobách s ním spojených, z nichž učinil závěr, že činnost těchto osob je v rozporu se zájmy státu, a to jednak zájmem na vnitřní bezpečnosti a pořádku, jednak i zájmem na ochraně ekonomiky. Žalobce dále v minulosti s utajovanými informacemi nakládal způsobem porušujícím zákonné povinnosti. Proto další nakládání s utajovanými informacemi ze strany žalobce pokládal žalovaný za významně rizikové. Žalobce tedy nenaplňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti dle § 16 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 18 odst. 2 písm. a) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti (dále jen „o ochraně utajovaných informací"). I při zohlednění skutečnosti, že bývalý statutární orgán žalobce V¨. B. již v době rozhodování žalovaného statutárním orgánem nebyl, je třeba vycházet z toho, že žalobce měl z činnosti bývalého statutárního orgánu prospěch, činnost proti zájmům státu této osoby souvisela s činností žalobce a dále i v době rozhodování žalovaného byly statutárními orgány osoby se zřetelnými vazbami na tohoto minulého statutárního zástupce. Skutečnost, že minulé ani současné vedení nebylo odsouzeno v trestním řízení za závadové činnosti, není pro věc rozhodující.

[3] Městský soud shora označeným rozsudkem zamítl žalobu proti rozhodnutí ředitele žalovaného.

[4] Soud konstatoval, že v řízení je nakládáno s utajovanými informacemi, proto podléhá zvláštnímu režimu, vysvětlenému např. v rozsudku NSS ze dne 25. 11. 2012, č. j. 7 As 31/2011 - 101, či v usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015 - 40. S utajovanou částí spisového materiálu soud proto ve shodě s touto judikaturou odmítl žalobce seznámit, neboť to požadoval žalovaný a soud po seznámení se s obsahem tohoto materiálu shledal, že umožnění žalobci se s těmito utajovanými informacemi seznámit by bylo v rozporu se zájmem státu na udržení bezpečnosti.

[5] Soud dále uvedl, že pro účely bezpečnostního řízení není vyžadována nepochybná jistota o pravdivosti shromážděných informací, nýbrž postačí přiměřená pravděpodobnost, že příslušná skutková podstata dle zákona o ochraně utajovaných informací byla naplněna. To je splněno, pokud taková varianta je nejpravděpodobnějším vysvětlením skutkových zjištění. Po prostudování spisového materiálu soud naznal, že existence bezpečnostního rizika je u žalobce vysoce pravděpodobná a závěry žalovaného jsou plně v souladu se zjištěnými poznatky. Stěžejní informace jsou obsaženy v úředních záznamech č. j. D850/2013-NBÚ/21, D347/2014-NBÚ/21, D131/2012-NBÚ/21, T653/2013-NBÚ/21, D178/2014-NBÚ/21 a V443/2014-NBÚ/21 a ve vyhodnocení pod č. j. T571/2014-NBÚ/21, které jsou založeny v utajené části spisu. Z těchto podkladů lze uzavřít, že žalovaný se zabýval všemi relevantními okolnostmi, jsou zde obsaženy konkrétní skutkové okolnosti a právní důvody rozhodnutí žalovaného vztahující se k činnosti žalobce a osob s ním spojených. Ti v minulosti ve vztahu k osobním údajům třetích osob nepostupovali v souladu s právní úpravou ochrany osobních údajů. Zároveň vykonávali činnosti, které mohly mít negativní vliv na ekonomickou a politickou stabilitu státu. V této souvislosti žalovaný věnoval pozornost nejen minulé, ale i aktuální činnosti žalobce. To že nedošlo k odsouzení konkrétních osob za tyto aktivity v trestním řízení, není z hlediska bezpečnostního řízení významné. Žalovaný v tomto řízení pouze posuzuje, zda určité

jednání žalobce a s ním spojených osob vykazuje znaky bezpečnostního rizika, nikoli zda se dopustili trestných činů.

[6] Pokud žalobce namítal, že jej nelze spojovat s bývalým statutárním orgánem V. B., soud uvedl, že s žalobcem a jeho činností je spojeno více osob, jejichž minulá činnost vede k závěru a existenci bezpečnostního rizika. Zároveň je ovšem ze spisu zřejmé, že lze úspěšně zpochybnit tvrzení žalobce, že s V. B. v současnosti již nemá nic společného. Pokud žalobce brojil proti tomu, že žalovaný se řádně nevypořádal s námitkou nejasného vymezení rozhodné doby pro zjišťování okolností zakládajících bezpečnostní riziko, soud se ztotožnil s argumentací žalovaného, že zákon tuto dobu nijak nevymezuje. Po seznámení se s utajovanou částí spisu ovšem soud konstatoval, že okolnosti, v nichž žalovaný bezpečnostní riziko shledal, nenastaly v období nepřiměřeně vzdáleném v minulosti. Rovněž tvrzení žalobce o údajné podjatosti Bezpečnostní informační služby a nepoužitelnosti informací od ní získaných, není důvodné, neboť žalobce své tvrzení nijak nekonkretizoval a nedoložil, navíc nelze dovozovat, že by tato zpravodajská služba mohla mít zájem na výsledku bezpečnostního řízení.

[7] Soud se nezabýval námitkami, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nevyložil neurčitý právní pojem bezpečnostní riziko a že byla porušena zásada dvojinstančnosti, neboť byly uplatněny až při soudním jednání, tj. po uplynutí lhůty pro podání žaloby.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností.

[9] Stěžovatel namítá, že pokud mu městský soud v souladu s jím citovanou judikaturou odepřel možnost seznámit se s utajovanou částí spisu, měl se i nad rámec žalobních bodů zabývat přezkumem rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel přitom konzistentně tvrdí, že bezpečnostní riziko v jeho případě není dáno a závěry žalovaného nemají oporu ve spisech. Městský soud ani žalovaný se blíže nezabývali tvrzenou pravděpodobností závěru o bezpečnostním riziku. Právě ve vztahu k této námitce stěžovatel argumentoval tím, že skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, nezavdaly příčinu ani k zahájení trestního stíhání ze strany orgánů činných v trestním řízení.

[10] Žalovaný uvedl, že při svých závěrech vycházel převážně z utajované části spisu. Z toho však vyplývá, že také vycházel z podkladů v neutajované části spisu, aniž by však zmínil, které konkrétní podklady to byly. Stěžovatel se neztotožňuje s názorem městského soudu, že nebylo nutné, aby za této situace žalovaný blíže konkretizoval, z jakých podkladů (nad rámec utajovaných informací) vycházel a dal stěžovateli příležitost se k nim vyjádřit.

[11] Stěžovatel brojí i proti závěru, že zákon neomezuje období, v němž má být zkoumána absence bezpečnostního rizika u žádosti podnikatelů. Poukazuje na důvodovou zprávu, z níž dovozuje, že je povinností žalovaného toto období konkrétně vymezit a odůvodnit. Pokud tak žalovaný neučinil, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Městský

soud a žalovaný pochybili při výkladu § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací, pokud za utajované informace, které není třeba uvádět v odůvodnění rozhodnutí, považovali veškeré informace obsažené v utajovaných zprávách, aniž by rozlišovali, které z těchto informací mají vztah k předmětu ochrany, tj. bezpečnostnímu zájmu státu. Tím stěžovateli znemožňují v uplatnění jeho procesních práv nad rámec toho, co je nezbytné z hlediska ochrany tohoto bezpečnostního zájmu. Postupují tak proto, aby nebylo možné určit, čeho se týkají zprávy obsahující utajované informace. Jestliže se stěžovatel v minulosti dopustil jednání ohrožujícího bezpečnost státu, není důvod informace o tom utajovat, neboť toto jednání již pominulo, bylo reflektováno zpravodajskými službami, které též měly možnost iniciovat postih tohoto jednání v trestním řízení.

[12] Stěžovatel se domnívá, že únik informací ze zpravodajské služby byl onou okolností, která zapříčinila závěr o existenci bezpečnostních rizik u stěžovatele. V takovém případě nemohlo být rozhodnutí žalovaného založeno právě na zprávách této zpravodajské služby, neboť ta měla na výsledku bezpečnostního řízení vlastní zájem a byla podjatá, resp. její informace musejí být zkoumány s obzvláštní obezřetností. Městský soud tuto námitku posoudil nesprávně. Stěžovatel k objasnění těchto okolností navrhl v bodech 35 až 37 žaloby provedení důkazů, které však městský soud neprovedl.

[13] Městský soud neprovedl důsledně test věrohodnosti utajovaných informací ve smyslu rozsudků NSS sp. zn. 4 As 108/2013 a sp. zn. 7 As 117/2012, neboť neověřil, zda tvrzení obsažená v utajované části spisu spočívají na skutečných a pravdivých informacích.

[14] Napadená rozhodnutí dále neobstojí ani ve světle rozsudku NSS sp. zn. 7 As 49/2013, neboť při aplikaci více důvodů pro odepření osvědčení musí být zřejmé, zda tyto aplikované důvody obstojí samostatně, popř. ve vztahu k jednotlivým z nich nebo jsou skutkově provázány. Žalovaný také nevyložil v napadeném rozhodnutí obsah neurčitého právního pojmu „závažná činnost proti zájmům České republiky“, což je v rozporu s rozsudkem NSS sp. zn. 3 As 214/2016.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že podle dlouhodobé a ustálené judikatury správních soudů omezení práv žalobce v rámci soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného je kompenzováno tím, že správní soud ex officio, tj. i nad rámec žalobních bodů, přezkoumá soulad rozhodnutí vydaného v bezpečnostním řízení s podklady ve spise, včetně dokumentů obsahujících utajované informace, přičemž zváží i jejich věrohodnost. Rozhodnutí žalovaného je odůvodněno v mezích, jež mu § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací dovoluje. Konkrétnější odůvodnění by znamenalo porušení zákona o ochraně utajovaných informací. Konkrétní informace jsou pak uvedeny ve vyhodnocení pod č. j. T571/2014-NBÚ/21, které je součástí utajované části spisu.

[16] Žalovaný dále vysvětlil důvody vedoucí k označení rozhodných dokumentů spisu dle § 133 odst. 2 a 3 zákona o ochraně utajovaných informací. Předmětné informace byly získány z uzavřeného okruhu osob pomocí specifických prostředků, tj. zpravodajskými prostředky a osobami jednajícími v zájmu zpravodajských služeb. Zákon přitom stanoví povinnost zachovávat ochranu takovýchto zpravodajských prostředků před vyzrazením,

zneužitím, poškozením atd., zejména je třeba ochraňovat osoby jednající ve prospěch zpravodajské služby před vyzrazením a s tím případně spojenou újmou na cti, životě, zdraví či majetku. Důsledné utajení je proto jedinou cestou, jak ujistit lidské zdroje (a to i potenciální) o jejich vlastní bezpečnosti. Pokud by zpravodajská služba nebyla schopna takovou důvěrnost garantovat, ztratila by veškerou důvěryhodnost u osob jednajících v její prospěch, které by s ní přestaly spolupracovat. Tím by byla podstatným způsobem narušena schopnost získávat informace nezbytné pro ochranu ústavního zřízení, ekonomických zájmů, bezpečnosti a obrany státu. Podobný důsledek by mělo samotné zveřejnění metod práce a způsobů získávání informací.

[17] Pokud stěžovatel argumentoval absencí trestněprávního postihu osob s ním spojovaných, žalovaný poukázal na to, že i jednání, které nebylo postiženo trestněprávně, může založit bezpečnostní riziko. Žalovaný nerozhoduje o vině a trestu, což spadá do výlučné kompetence orgánů činných v trestním řízení. V trestním řízení se zjišťují okolnosti odlišné od skutečností rozhodných pro posouzení bezpečnostního rizika a obviněný má jiná práva, než v bezpečnostním řízení.

[18] Pokud jde o námitky týkající se posuzovaného období, žalovaný postupoval dle § 18 zákona o ochraně utajovaných informací a zkoumal období přiměřeně vzdálené od okamžiku rozhodování. V případě stěžovatele jsou ze zpráv bezpečnostních služeb zřejmé personální vazby a kontinuita s obdobím, kdy nastaly okolnosti rozhodné pro posouzení bezpečnostního rizika. Konečně k namítané nevěrohodnosti zpráv zpravodajských služeb v důsledku jejich tvrzeného vlastního zájmu na výsledku bezpečnostního řízení žalovaný uvedl, že předmětné zprávy obsahují konkrétní zjištění, včetně způsobu jejich získání a umožňují tak učinění úsudku o jejich věrohodnosti. Tvrzení stěžovatele o údajné podjatosti zpravodajské služby je pouze jeho domněnkou bez uvedení konkrétních argumentů či důkazů, které by je mohly podepřít.

[19] Důvody pro odepření osvědčení byly v napadeném rozhodnutí specifikovány tak konkrétně, jak bylo možné s ohledem na omezení vyplývající z § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací. Pokud stěžovatel namítá absenci definice pojmu závažná činnost proti zájmům České republiky, žalovaný jej konkretizoval ve svém rozhodnutí jako činnost proti zájmům ČR na zajištění vnitřního pořádku a zájmu na ochraně ekonomiky a v obecné rovině ji popsal.

III. Posouzení kasační stížnosti

[20] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[21] Kasační stížnost není důvodná.

[22] Nejvyšší správní soud nejprve uvádí, že městský soud zcela správně vystihl a aplikoval ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu týkající se soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného založených na utajovaných informacích. Tato judikatura byla přehledně shrnuta v usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015 - 40, č. 3667/2018 Sb. NSS. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že má „*navrhovaná osoba právo seznámit se s konkrétními zjištěnými skutečnostmi, nikoliv jen s jejími indiciemi. Toto právo může být omezeno pouze v případech, kdy by takové seznámení bylo v rozporu s požadavky zákona. I v tomto případě je však úřad povinen se s důvody omezení tohoto práva v odůvodnění následného rozhodnutí vyrovnat (rozsudek ze dne 29. 3. 2007, čj. 7 As 9/2006 - 71).* (...) [V] *soudním řízení zásadně lze provádět dokazování i ohledně obsahu utajovaných skutečností; to neplatí jen výjimečně, a sice pokud by seznámení se účastníků řízení s nimi vedlo k výraznému ohrožení obrany* [nebo] *bezpečnosti státu či jiných důležitých státních zájmů*“ (bod 13). (...) „[S]*právní soud je povinen zkoumat postup a důvody rozhodnutí v úplnosti, tedy i nad rámec uplatněných žalobních bodů. Zjištěné skutečnosti musí soud v odůvodnění svého rozhodnutí popsat jen v těch mezích, aby nepopřel smysl ochrany utajovaných skutečností. Nicméně z odůvodnění jeho rozhodnutí musí být patrné, že se zabýval důvody, pro které bylo stěžovateli osvědčení odejmuto.*“ (bod 18).

[23] Rozšířený senát dále v bodě 23 vysvětlil souladnost této ustálené judikatury s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, jak ji vykládá a aplikuje Evropský soud pro lidská práva. „*Ve věci Regner proti České republice (cit. v bodě 14 shora* [míněn senátní rozsudek ESLP ze dne 25. 11. 2015, č. 35289/11, pozn. čtvrtého senátu]*) Evropský soud pro lidská práva výslovně potvrdil, že stávající výklad § 133 odst. 2 a 3 zákona o ochraně utajovaných informací je v souladu s čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Evropský soud ve svém rozsudku mj. uvedl, že 'potřeba zachovat utajovanou povahu předmětného důkazu podléhala po celou dobu v souladu s § 133 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. soudní kontrole', což dle Evropského soudu poskytuje další významnou záruku zachování požadavků spravedlivého procesu kladených čl. 6 odst. 1. Ze spisu vyplynulo, že se městský soud skutečně zabýval otázkou, zda by důkaz 'měl či neměl být zpřístupněn', čímž zajistil zvýšenou úroveň ochrany práv stěžovatele (§ 76 rozsudku Regner, s odkazem na Fitt proti Spojenému království, č. 29777/96, rozsudek velkého senátu ze dne 16. 2. 2000, § 49). Evropský soud rovněž obsáhle citoval judikaturu NSS, z níž plyne závěr vylučující automatičnost utajení informací v soudním řízení i to, že soudci musí posoudit, zda je na místě uchovat tyto informace v režimu utajení (§§ 37, 38 a 65 rozsudku Regner)*“.

[24] Nejvyšší správní soud zde dodává, že souladnost těchto zásad při aplikaci českého zákona o ochraně utajovaných informací s ochranou základních práv obsaženou v Úmluvě Evropský soud pro lidská práva potvrdil v rozsudku velkého senátu ze dne 19. 9. 2017, ve věci *Regner proti České republice*, č. 35289/11. Dle tohoto rozsudku lze akceptovat jako výjimku z obecného práva na rovnost zbraní z důvodu ochrany veřejného zájmu, pokud určité dokumenty nebudou v průběhu soudního řízení zpřístupněny účastníkovi, avšak pouze tehdy, pokud omezení práva na soudní ochranu bude pouze v nezbytném rozsahu a pokud tato omezení práv účastníka budou vyvážena oprávněním soudu seznámit se se všemi podklady, posoudit, zda je jejich utajení vskutku nezbytné a (pokud bude shledáno, že tomu tak je) přezkoumat napadené rozhodnutí *ex officio* i mimo důvody uplatňované účastníkem. Je pravdou, že Evropský soud pro lidská práva poznamenal, že by vnitrostátní

úprava mohla obsahovat ustanovení umožňující účastníka alespoň povšechně o povaze obvinění uplatňovaných proti tomuto účastníku tak, aby sám mohl účinně hájit svá práva (bod 153), avšak neshledal v tom porušení Úmluvy.

[25] Nejvyšší správní soud má za to, že městský soud se v posuzované věci citovanou judikaturou beze zbytku řídil a správně ji na stěžovatelův případ aplikoval. Je třeba zdůraznit, že městský soud nevyloučil dokumenty obsahující utajované informace z dispozice stěžovatele paušálně, nýbrž pečlivě se s těmito dokumenty označenými žalovaným jako „vyhrazené“, resp. „tajné“, seznámil, posoudil jejich povahu a uvážil, že s ohledem na konkrétní okolnosti posuzované věci existují naléhavé důvody, pro které nelze stěžovatele s těmito utajovanými informacemi seznámit (srov. str. 8 napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud, který se rovněž s těmito informacemi seznámil, musí konstatovat, že zcela sdílí názor městského soudu. Jde zejména o to, že konkrétní informace obsažené v utajované části spisu žalovaného jsou takové povahy, že umožňují odhalit způsob práce bezpečnostních orgánů státu, resp. jejich informační zdroje, což by bylo krajně nežádoucí. V takovém případě by tyto informační zdroje byly nepochybně dotčeny, resp. konkrétní osoby, s nimiž bezpečnostní orgány spolupracují, by jednak mohly být ohroženy na životě, zdraví či pověsti, jednak by napříště jakoukoli spolupráci s bezpečnostními orgány logicky odmítly, neboť by věděly, že jim stát nemůže zaručit důvěrnost skutečností s jejich spoluprací spojených.

[26] Nejvyšší správní soud ostatně již v minulosti, konkrétně v rozsudku ze dne 10. 1. 2014, č. j. 4 As 108/2013 - 69, uvedl: „*Nejvyšší správní soud je si vědom nelehké úlohy, kterou zde má policie. Pokud uvolní konkréta o tom, jak informace získala, může tím, že se, byť i v režimu nakládání s utajovanými informacemi, k nim dostanou další subjekty, konkrétně příslušní soudci, potenciálně ohrozit zdroj informací či výsledky práce policie, neboť každé rozšíření okruhu subjektů, které k utajované informaci mají přístup (i když jsou povinny s ní nakládat v režimu příslušného stupně utajení), zvyšuje riziko jejího vyzrazení. Na druhé straně, pokud tak neučiní, její informace nemohou být dostatečným podkladem pro závěr o tom, že další pobyt žalobce není v souladu se zájmy České republiky. Pokud stěžovatel nebude schopen existenci činnosti žalobce v rozporu se zájmy ČR dovodit i z jiných, na utajovaných informacích získaných od Policie ČR nezávislých podkladů, může se stát, že nebude schopen unést své důkazní břemeno ohledně neslučitelnosti dalšího pobytu žalobce se zájmy ČR. Tuto volbu však za stěžovatele a s ním spolupracující Policii ČR nemůže vyřešit soud tím, že rezignuje na svoji kontrolní funkci, je-li mu zákonem na základě čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod svěřena. Je na uvedených orgánech, aby zvážily, zda větším rizikem je poskytnutí příslušných informací soudu, anebo rezignace na jejich uplatnění v předmětném řízení.*“ V nyní posuzované věci správní orgány do spisu zařadily podklady získané od bezpečnostních orgánů, které taková konkréta obsahují. Správní soudy s ohledem na to nemohou jednoduše upřednostnit ochranu práv stěžovatele před ochranou informačních zdrojů bezpečnostních orgánů, nýbrž za takovýchto okolností je legitimní, pokud přístup k takovým podkladům bude stěžovateli upřen, což správní soudy kompenzují tím, že takové podklady podrobí pečlivému zkoumání a vyhodnocení z hlediska jejich relevance a věrohodnosti, a to i nad rámec stěžovatelem uplatněných námitek. To se stalo právě i v posuzované věci.

[27] Městský soud rovněž správně vyšel z premisy, že okolnosti, v nichž je žalovaným spatřováno bezpečnostní riziko, není v bezpečnostním řízení nutno dokazovat důkazním standardem obvyklým pro trestní řízení, nýbrž že postačuje přiměřená míra pravděpodobnosti (tj. že se jedná o nejpravděpodobnější variantu skutkového děje) verze událostí předestřené žalovaným, z níž žalovaný dovozuje bezpečnostní riziko bránící vydání stěžovatelem požadovaného osvědčení (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2009, č. j. 5 As 44/2006 - 74). Městský soud proto též správně vyhodnotil nedůvodnost námitky stěžovatele, že skutečnosti, pro které mu bylo osvědčení odepřeno, nezavdaly příčinu pro zahájení trestního řízení proti konkrétním osobám. Stěžovatel dále nemá pravdu, pokud namítá v kasační stížnosti, že žalovaný ani městský soud nehodnotili pravděpodobnost jednotlivých verzí událostí. Ze spisu, konkrétně z vyhodnocení pod č. j. T571/2014-NBÚ/21, je totiž zřejmé, že žalovaný tak činil a městský soud se s tímto hodnocením žalovaného zcela ztotožnil. Z povahy věci je ovšem zřejmé, že podrobnosti tohoto hodnocení nemohly být uvedeny v odůvodnění napadeného rozhodnutí, resp. rozsudku, protože pak by byl zmařen účel utajení předmětných informací.

[28] Stěžovatel se mýlí i v tom, pokud dovozuje, že žalovaný měl povinnost uvést, z kterých neutajovaných podkladů při svém rozhodování vycházel, pokud v rozhodnutí uvedl, že vycházel především z utajovaných informací, z čehož vyplývá, že vycházel i z jiných podkladů. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na str. 10 napadeného rozhodnutí žalovaného, v němž předseda žalovaného upřesnil odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí tak, že podkladem pro hodnocení bezpečnostních rizik byly pouze a jenom utajované zprávy zpravodajské služby a příslušného orgánu státu.

[29] Nejvyšší správní soud má za nedůvodnou námitku stěžovatele, že žalovaný pochybil, pokud ve svém rozhodnutí nehodnotil konkrétní dobu, která uplynula od posuzovaných událostí do rozhodování o požadovaném osvědčení. Z odůvodnění obsaženého na str. 10 – 11 rozhodnutí žalovaného totiž vyplývá opak. Nejvyšší správní soud, který se s okolnostmi, v nichž žalovaný spatřoval bezpečnostní riziko, seznámil, se ztotožňuje s posouzením městského soudu, který shledal, že se jedná o okolnosti nastalé v době nikoli nepřiměřeně časově vzdálené od doby rozhodování žalovaného. Pokud se stěžovatel zřejmě domáhá přesné specifikace doby, kdy tyto okolnosti nastaly, nejde mu zřejmě o nic jiného než o poskytnutí indicií, na základě nichž by mohl „uhodnout“, v kterých konkrétních skutkových dějích bylo bezpečnostní riziko shledáno. Takovým „naznačováním“ by však byla právě ohrožena ochrana informačních zdrojů bezpečnostního sboru, jejíž nezbytnost byla výše shledána.

[30] Ostatně stejné „naznačování“ stěžovatel zřejmě požaduje i v námitce, že nikoli celý obsah utajované části spisu, resp. dokumentů v něm obsažených, splňuje předpoklad nezbytnosti utajení a znepřístupnění stěžovateli. Takový případ může být samozřejmě mnohdy dán, a potom je jistě namístě, aby krajský soud ty informace či dokumenty, u nichž nezbytnost utajení neshledá, žalobci předestřel, resp. umožnil mu seznámit se s nimi a vyjádřit se k nim. V posuzované věci ovšem Nejvyšší správní soud shledal, že veškeré klasifikované dokumenty, resp. i celý jejich obsah, je třeba před stěžovatelem utajit a to z důvodů shora uvedených. Je tomu tak proto, že pokud by i některé dílčí informace v těchto dokumentech obsažené, byly stěžovateli zpřístupněny, umožňovalo by mu to

v dané věci „uhodnout“ konkrétní události zakládající bezpečnostní riziko a potažmo i „vystopovat“ informační zdroje bezpečnostních sborů, které je nutné chránit. Žalovaný proto § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací neporušil. Ze stejných důvodů nemohl městský soud (a ani nyní Nejvyšší správní soud) popsat konkrétněji hodnocení podkladů obsažených v utajované části spisu v odůvodnění svého rozsudku, tím by opět nepřípustně „naznačil“ stěžovateli, o jaké konkrétní skutečnosti či události se jedná. Nejvyšší správní soud však stěžovatele ujišťuje, že se nejedná o prosté konstatování, že předmětné podklady jsou ve spise obsaženy, ani o jejich prosté akceptování, nýbrž o skutečně detailní prostudování těchto podkladů a jejich kritické zhodnocení s výsledným konstatováním reálné existence bezpečnostního rizika. Soud tedy po seznámení se s veškerými podklady předloženými žalovaným vyhodnotil tyto informace jako věrohodné a dostatečně konkrétní a zároveň zakládající s potřebnou mírou pravděpodobnosti (srov. výše), že oba důvody pro odepření osvědčení žalovaným, tj. § 18 odst. 2 písm. a) a § 18 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací, byly naplněny.

[31] Pokud stěžovatel namítá „podjatost“ zpravodajské služby, a tedy nevěrohodnost informací a podkladů jí poskytnutých žalovanému, ani této námitce soud nepřisvědčil. Především, městský soud ani Nejvyšší správní soud nevycházel při shledání důvěryhodnosti a pravděpodobnosti informací, z nichž je dovozováno bezpečnostní riziko, z toho, který bezpečnostní sbor žalovanému předmětné podklady poskytl, nýbrž tyto informace hodnotil dle jejich konkrétnosti, způsobu jejich získání, jejich zasazení do celku a souvztažnosti s dalšími informacemi a podklady obsaženými v utajované části spisu. V tomto testu uvedené podklady obstály, a jejich věrohodnost proto není založena toliko na skutečnosti, že byly poskytnuty konkrétním bezpečnostním sborem, z čehož by měla být dovozována jakási presumpce pravdivosti. Proto je nerelevantní tvrzení stěžovatele o údajném zájmu zpravodajské služby na výsledku řízení o žádosti stěžovatele. Na tom nic nemění ani novinové výstřižky předložené stěžovatelem v řízení před městským soudem.

[32] Stěžovatel dále namítl, že rozhodnutí žalovaného je v rozporu s názorem vysloveným NSS v rozsudku ze dne 4. 7. 2013, č. j. 7 As 49/2013 - 28, č. 2954/2014 Sb. NSS, neboť při aplikaci dvou skutkových podstat pro odepření osvědčení [§ 18 odst. 2 písm. a) a § 18 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací] musí být zřejmé, zda tyto aplikované důvody obstojí samostatně, popř. ve vztahu k jednotlivým z nich nebo jsou skutkově provázány. Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel tuto námitku neuplatnil v žalobě, ačkoli mu v tom nic nebránilo, proto je tento důvod kasační stížnosti nepřípustný dle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto jen na okraj konstatuje, že z napadeného rozhodnutí vyplývá, že byly ve vztahu ke stěžovateli zjištěny oba důvody bezpečnostního rizika samostatně.

[33] Nakonec stěžovatel namítl, že žalovaný opomenul ve svém rozhodnutí blíže vymezit neurčitý právní pojem závažná činnost proti zájmům České republiky. Nejvyšší správní soud uvádí, že ani tuto námitku stěžovatel neuplatnil v žalobě, zde pouze v bodě 29 namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného v důsledku absence označení neutajovaných informací a jejich hodnocení a následně v bodech 30 až 31 brojil proti přičitatelnosti jednání V. B. stěžovateli a v bodech 32 až 34 polemizoval s možným bezpečnostním

rizikem spojeným s jednáním dalších členů statutárních či kontrolních orgánů žalobce. V této souvislosti Nejvyšší správní soud ovšem poznamenává, že se ztotožňuje s vyjádřením žalovaného v tom, že žalovaný tento neurčitý právní pojem definoval dostatečným způsobem. Na straně 3 druhý odstavec na konci prvostupňového rozhodnutí žalovaný uvedl, že závažná činnost proti zájmům České republiky může spočívat v dlouhodobé a opakované činnosti dotýkající se negativně zájmu státu na zajištění vnitřního pořádku a na ochraně ekonomiky země.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[34] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[35] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu